

Nieuwsbrief AMLC

September 2015

Beste collega,

Hierbij ontvang je de nieuwsbrief van september 2015. De nieuwsbrief wordt steeds meer van ons allen, voor ons allen, nu ook collega's van partnerorganisaties een bijdrage leveren.

Deze keer is er onder meer aandacht voor de ontwikkeling van witwastypologieën. Joris Rozemeijer (OM), Gerben Smit (FIU) en Britt Meuter (OM) beschrijven de werkwijze omtrent het vaststellen van de typologieën en de rol van het AMLC hierin.

Het artikel gaat ditmaal over ondergronds bankieren als gronddelict bij witwassen. In het artikel worden verschillen tussen traditionele geldstromen en criminele geldstromen handig weergegeven. Dit kan helpen bij het vaststellen van de wetenschap van de verdachte. Dit artikel is een bijdrage van Linda Banis van de Landelijke Recherche.

Vorige week vond in Amsterdam het OECD Forum on Tax and Crime plaats. Tijdens deze internationale conferentie was er onder andere aandacht voor de publicatie van het [rapport: Improving Co-operation between Tax and Anti-Money Laundering Authorities: Access by tax administrations to information held by financial intelligence units for criminal and civil purposes](#).

Na het aankondigen van de witwastrainingen en het bekendmaken van de data in de vorige nieuwsbrief waren de 2 inhoudelijke dagen in 1,5 week helemaal vol. Er staan inmiddels ruim 70 namen op de wachtlijst. We kijken dan ook naar een nieuwe datum in januari voor een herhaling. De inschrijving voor de inhoudelijke dagen is gesloten. Er zijn nog een aantal plekken beschikbaar op de ochtend voor beleidsmedewerkers en leidinggevenden.

Veel leesplezier! Mocht je vragen of opmerkingen hebben dan kun je die mailen naar AML.Centre_Postbus@belastingdienst.nl of bellen met 088-1521091. Heb je collega's die ook graag de nieuwsbrief willen ontvangen? Zij kunnen zich via dit mailadres of telefoonnummer aanmelden.

Met vriendelijke groet,

Henriëtte Bongers

Programma directeur

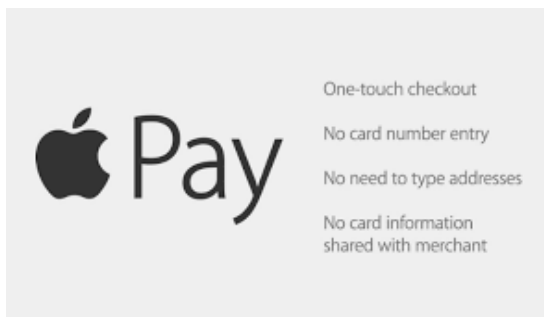

Witwassen in het nieuws

Update Apple Pay

In [een artikel](#) in het Financieel Dagblad wordt een interessante update gegeven over de introductie van Apple Pay, waarover wij eerder in deze nieuwsbrief hebben geschreven.

De werking van Apple Pay wordt helder uiteengezet. Ook wordt aangegeven waarom de introductie van Apple Pay in Nederland *nog* niet mogelijk is. Dat heeft meerdere redenen. Ten eerste werkt Apple Pay nog niet op Maestro. En dit is juist het betaalsysteem waar alle Nederlandse bankpassen op werken. Ook het verdienmodel van Apple is een reden waarom het nog niet beschikbaar is in Nederland. Apple krijgt namelijk een deel van de vergoeding die de bank van de winkelier betaalt aan de bank van de consument.

De banken staan voor een lastige keuze, blijkt uit dit artikel. Ze willen natuurlijk aan de vraag van consument voldoen maar kunnen ook niet meewerken aan een systeem dat hen veel geld kost en weinig oplevert. Opsporingsdiensten worden mogelijk in de toekomst geconfronteerd met deze nieuwe vormen van financiële dienstverlening. De toekomst zal leren wat dat voor nieuwe situaties oplevert.

Indien de link naar het artikel niet werkt, is voor geïnteresseerden het artikel op te vragen bij het AMLC.

Ontwikkeling van witwastypologieën

Door: Gerben Smid (Beleidsadviseur FIU-Nederland), Britt Meuter (Afstudeer stagiaire criminologie, Functioneel Parket OM) en Joris Rozemeijer (Beleidsmedewerker Witwassen, Functioneel Parket OM)

De witwasbestrijding is voortdurend in ontwikkeling. Nieuwe ervaringen met witwaszaken en nieuwe methoden van witwassen kunnen leiden tot nieuwe witwastypologieën. Recent heeft de FIU-Nederland een lijst met typologieën gepubliceerd op haar [website](#). Het merendeel van die typologieën is afkomstig uit de ingetrokken aanwijzing witwassen van het OM. Echter de laatste drie typologieën van de door de FIU gepubliceerde lijst zijn nieuw. Deze FIU lijst met witwastypologieën staat open voor verdere ontwikkeling en aanvulling.

Een centrale rol in het vaststellen en publiceren van nieuwe witwastypologieën ligt bij de FIU. Dat volgt uit de memorie van toelichting bij de strafbaarstelling van witwassen (TK 1999-2000, 27 159, nr. 3). Daarin staat opgenomen dat typologieën onder andere kunnen worden ontwikkeld door het Meldpunt Ongebruikelijk Transacties, nu FIU-Nederland. Het Kennisplatform Witwassen adviseert het Hoofd FIU over te valideren typologieën. Het Kennisplatform Witwassen wordt georganiseerd door het AMLC. Aan dat overleg nemen in ieder geval witwasspecialisten deel van de FIOD, Politie, FIU en het OM. Witwastypologieën die nog niet op de lijst staan, maar er volgens u wel op horen te staan, kunt u aanleveren bij het Kennisplatform Witwassen.

Nieuwe typologieën kunnen op allerlei manieren gevormd worden in bijvoorbeeld jurisprudentie, typologierapporten en typologie processen-verbaal. Een vaste lijn in de jurisprudentie van 'feiten van algemene bekendheid' rondom witwassen kan leiden tot een nieuwe typologie. Zo kan ook een rapportage of studie naar een bepaald witwasfenomeen leiden tot nieuwe typologieën. Witwasbestrijders zijn al jaren bekend met de internationale typologieënstudies van de FATF. Zulke studies kunnen ook op nationaal niveau plaatsvinden. Het Kennisplatform

Witwassen neemt graag kennis van dergelijke rapporten en studies, jurisprudentie en andere ideeën met betrekking tot het vaststellen van nieuwe witwastypologieën. Dit kan gemaïld worden naar het [AMLC](#). Zo kunt u bijdragen aan het uiteindelijke vaststellen van de juiste nieuwe witwastypologieën.

Belgische goudhandelaar verdacht van witwassen

In onze vorige nieuwsbrief hebben we vermeld dat er een rapportage van de FATF was verschenen over goud. Dat goud inderdaad kan worden gebruikt bij het witwassen blijkt uit het volgende [nieuwsbericht](#). Hierin wordt vermeld dat de grootste goudhandelaar uit België wordt verdacht van witwassen. Er staat in het nieuwsbericht niet vermeld op welke wijze het witwassen precies heeft plaatsgevonden. Goud leent zich in elk geval voor witwassen, onder andere omdat het relatief waardevast is, een hoge waarde vertegenwoordigt en anoniem is door omsmeltingsmogelijkheden. Verplaatsingen naar het buitenland zijn met goud ook gemakkelijker dan met contant geld.

Creative inzet van het witwasartikel

In de nieuwsbrief van juni 2015 hebben wij een uitspraak besproken van de rechtbank Amsterdam (ECLI:NL:RBAMS:2015:2467). Twee verdachten werden veroordeeld voor woninginbraken, maar ook voor poging tot witwassen. Niet vanwege het feit dat zij voorwerpen (de buit) voorhanden hadden die van misdrijf afkomstig waren, want dan geldt immers de uitsluitingsgrond. Maar vanwege het feit dat zij via een brief de slachtoffers hadden aangeboden dat zij een deel van de buit (spullen van de overleden dochter) konden terugkopen. De rechtbank gaf aan dat hier sprake was van een handeling waarbij gepoogd is traceerbare goederen om te zetten in ontraceerbaar geld.

Ook in een recent nieuwsbericht zien we dat er geprobeerd wordt om het witwasartikel creatief in te zetten. In dit nieuwsbericht van [nu.nl](#) van 11 september 2015 lezen we dat advocaat Spong aangifte heeft gedaan tegen de NAM voor vernieling *en* witwassen. Omdat de NAM volgens Spong geld omzette dat zij verdiende met de vernielingen aan de woningen, zou de NAM zich ook schuldig hebben gemaakt aan witwassen. De vraag is hier of er wel sprake is van witwassen. Kan het geld gelinkt worden aan het gronddelict, de vernieling, hetzij indirect? Daarbij zou er sprake moeten zijn van extra verhullende handelingen om tot witwassen te komen. Het woord is aan de rechter om te oordelen of in specifieke gevallen daadwerkelijk sprake is van witwassen. Maar dit bericht bewijst wel dat witwassen 'hot' is en mede door de ruime delictomschrijving creatief kan worden gebruikt.

Ondergronds bankieren als witwassen

Door: Linda Banis, Dienst Landelijke Recherche

Er zijn nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot ondergronds bankieren als grondmisdrif voor witwassen. Terwijl de Hoge Raad in oktober 2010¹ heeft geoordeeld dat het overtreden van de Wet op de Economische Delicten (WED) op zichzelf een grondmisdrif is voor witwassen, heeft de Hoge Raad in oktober 2014 anders geoordeeld.

*“Het oordeel van het Hof dat **de geldbedragen die verdachte en zijn mededaders in het kader van het bedrijf van betaaldienstverlener zonder vergunning hebben verworven en/of voorhanden hebben gehad en/of hebben overgedragen "daarmee" van misdrijf afkomstig zijn, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting. Vermogensbestanddelen kunnen immers in beginsel slechts worden aangemerkt als "afkomstig (...) uit enig misdrijf" in de zin van de art. 420bis en 420quarter Sr indien zij afkomstig zijn van een misdrijf gepleegd voorafgaand aan het verwerven en/of voorhanden hebben en/of het overdragen daarvan, terwijl de bewezenverklaring kennelijk niet ziet op de mogelijke opbrengst of verdiensten van het zonder vergunning in het kader van het bedrijf van betaaldienstverlener handelen met betrekking tot gelden.**”*

Dit houdt in dat het bestanddeel voor witwassen ‘afkomstig van misdrijf’ gezien moet worden als een voorafgaand misdrijf. Dit betekent dat het traditionele Hawala bankieren, waar geld van migranten wordt overgeboekt naar het buitenland, wel een misdrijf is in het kader van de WED maar geen witwassen. Echter het ondergronds bankieren waarbij criminele gelden worden verplaatst is wél witwassen. In de economische definitie kan witwassen onderverdeeld worden in drie fasen, namelijk:

1. Plaatsing/inbreng: waarbij het van door misdrijf verkregen vermogen (meestal in de vorm van contant geld) voor het eerst in het financiële systeem wordt gebracht.
2. Versluiting/circulatie: waarbij een opeenvolging van soms complexe financiële transacties wordt uitgevoerd met als doel de oorsprong van het vermogen te verhullen.
3. Integratie/investering: waarbij het vermogen in de bovenwereld wordt geïnvesteerd, bijvoorbeeld door investering in onroerend goed of simpelweg omdat het wordt uitgegeven.

Het gebruik maken van ondergronds bankieren door criminelen valt onder fase 1 en 2. Op het moment dat de bankier of koerier het geld in ontvangst neemt van de crimineel waarna het verder wordt verplaatst is onderdeel van fase 1: het voor het eerst in het financiële systeem inbrengen. Het kan vergeleken worden met het standaard witwasvoorbeeld waarbij crimineel contant geld op een rekening wordt gestort. In dit geval wordt het criminele geld niet giraal gemaakt maar in handen gegeven van een ondergrondse bank ten behoeve van een overboeking. Op het moment dat de bankier een uitbetaling verricht voor een in het buitenland ingebracht geldbedrag van een crimineel is dit onderdeel van fase 2. Immers, de oorsprong van bijvoorbeeld £100.000,- aan opbrengsten van verdovende middelen in Engeland als uitbetaalde euro's in Nederland, is moeilijk te herkennen. In het standaard voorbeeld witwassen kan dit vergeleken worden met de verschillende overboeking naar het buitenland, soms via rechtspersonen. Het belangrijkste verschil is, is dat door het gebruik van ondergronds bankiers de oorsprong nog moeilijker te achterhalen is aangezien er geen sprake is van een papertrail. In de juridische interpretatie van witwassen wordt geen onderscheid gemaakt tussen de drie fasen.² Elke fase is dus even strafbaar.

Uit opsporings³- en wetenschappelijk onderzoek⁴ is gebleken dat de omstandigheden van geldoverdrachten van traditionele en criminele geldstromen binnen ondergronds bankieren

¹ ECLI: HR: 2014:3046

² <http://www.politie.nl/binaries/content/assets/politie/documenten-algemeen/nationaal-dreigingsbeeld-2012/cba-witwassen-2012.pdf>.

³ Dossieronderzoek van 31 opsporingsonderzoeken naar ondergronds bankieren tussen 1998 en 2013.

wezenlijk anders zijn. In onderstaande tabel zijn de tot op heden vastgestelde verschillen, dus uitdrukkelijk niet limitatief, weergegeven.

Kenmerk	Traditionele geldstromen	Criminele geldstromen
Overdracht	Op vaste locaties bijvoorbeeld een wasserette, een stand op de Beverwijkse bazaar of een belwinkel.	In openbare gelegenheden, bijvoorbeeld een parkeerplaats van een fastfoodketen of supermarkt, dan wel in een woonhuis.
Anonimiteit	Klanten worden om gegevens gevraagd van zowel ontvanger als inbrenger van het geld.	Bij de geldoverdracht wordt een uniek nummer (token) gebruikt als afgiftebewijs, vaak een bankbiljet van kleine coupure. Bankier en klant kennen elkaars identiteit vaak niet.
Actoren	Klanten zijn van dezelfde etnische achtergrond als de bankier	Klanten hebben verschillende nationaliteiten waarvan de Zuid-Amerikaanse, Nederlandse, Britse, Turkse en Marokkaanse de meest voorkomende zijn. ⁵
Frequentie	Bij migrantengeldstromen is de frequentie van de geldoverdrachten vaak maximaal 1 keer per maand per klant. Dit komt omdat geld vaak naar familie wordt overgeboekt na ontvangst van salaris.	Bij criminele geldstromen ligt de frequentie per klant veel hoger. Meerdere overdrachten per week is geen uitzondering.
Omvang	Tientallen tot maximaal enkele duizenden euro's per keer.	Tienduizenden tot honderdduizenden euro's per keer.
Communicatie	Geen communicatie per telefoon; klanten gaan naar de vaste locatie.	Versluierd taalgebruik.
Relatie buitenland	Alleen relatie met land van herkomst te zien.	Veel internationale contacten met landen waar geen economische verklaring voor is, met name Engeland. ⁶
Administratie	Uitgebreid geadministreerd met volledige naam inbrenger en ontvanger en telefoonnummer waarop de ontvanger te bereiken is.	Summier geadministreerd, vaak met een bijnaam van de klant of helemaal geen naam.
Organisatie	De bankier en eventueel andere werknemers op de locatie zijn betrokken bij de overdracht.	De bankier maakt vaak gebruik van één of meerdere geldkoeriers om de overdrachten uit te voeren.
Criminele achtergrond	Geen gegevens over beschikbaar.	Klanten hebben veelal relevante antecedenten (83%) en er worden vaak verdovende middelen aangetroffen (70%). ⁷

4 M.R.J. Soudijn (2014). Hawala and money laundering: The potential use of red flags for persons offering hawala services *European Journal on Criminal Policy and Research*.

⁵ Blijkens voornoemd dossieronderzoek vormen deze nationaliteiten 75% van de nationaliteiten uit de klantenkring van ondergronds bankiers als het gaat om criminele geldstromen.

⁶ Dit komt omdat Engeland een andere valuta heeft en omdat Engeland een belangrijk afzetland van verschillende verdovende middelen is. Opbrengsten van verdovende middelen in ponden kunnen middels ondergronds bankiers worden verplaatst naar Nederland en in euro's worden omgezet, zonder angst voor meldingen van wisseling van valuta.

⁷ Blijkens voornoemd dossieronderzoek.

De criminele geldstromen die een ondergronds bankier / koerier voorhanden heeft, heeft hij onder zich als facilitator van het witwassen van deze geldstromen. De bankier en koerier zijn een schakel in het witwasproces. Dit maakt een ondergronds bankier / koerier die criminele geldstromen verhandelt medepleger van witwassen.

Ondergrondse bankiers en koeriers verdienen een provisie met deze werkzaamheden. Deze opbrengsten worden ook in het legale financiële systeem gebracht, bijvoorbeeld omdat met dat geld in het levensonderhoud wordt voorzien. Op dit moment zijn bankier en koerier zélf plegers van witwassen.

Uit het volgende verhoor van een Afghaanse bankier die naast migrantengeldstromen ook criminele geldstromen hanteerde, blijkt het onderscheid in modus operandus tussen de twee stromen. De bankier verklaarde onder andere het volgende:

- *Dat hij in het verleden Afghanen had die in Nederland geld wilden ontvangen, bijvoorbeeld voor een auto die ze wilden exporteren.*
- *Dat dit door de crisis vanaf 2012 niet meer zo was en dat hij daardoor vanuit het hoofdkantoor in Afghanistan andere klanten kreeg van andere bevolkingsgroepen zoals Nederlanders en Marokkanen.*
- *Dat hij dit vanaf het begin al niet vertrouwde.*
- *Dat hij sinds 2012 ongeveer 2 a 3 van dat soort klanten per maand had.*
- *Dat hij alleen bij grote bedragen, van bijvoorbeeld 50.000 euro of meer, een token gebruikt bij mensen die hij niet kent.*
- *Dat hij niet houdt van het tokensysteem omdat het geld op straat ongeteld aan een persoon die hij niet kent wordt overgedragen. Hij vindt het niet veilig.*
- *Dat hij toch gebruik maakt van een token zodat bepaalde klanten dan niet weten wie hij is.*
- *Dat het geld aan Afghaanse klanten werd overgedragen op de Beverwijkse bazaar in zijn winkel.*
- *Dat hij doorging met de criminele klanten, ondanks dat hij zich er niet prettig bij voelde, omdat hij schulden had bij het hoofdkantoor in Afghanistan.*

Hieruit blijkt eveneens de verwevenheid van migrantengeldstromen met criminele geldstromen. De bankier die in beginsel alleen migrantengelden wilde verhandelen werd gedwongen om grote sommen crimineel geld te verplaatsen om de balans tussen inkomende en uitgaande geldbedragen recht te trekken. Je kunt in feite stellen dat de migrantengeldstromen de criminele geldstromen faciliteren.

Om een veroordeling voor witwassen te krijgen is het dus belangrijk dat duidelijk gemaakt wordt dat er sprake is van geldstromen die afkomstig zijn van een misdrijf voorafgaand aan het ondergronds bankieren. En dat de verdachte dit wist of had moeten weten. Bovenstaande tabel met kenmerken van criminele geldstromen binnen het ondergronds bankieren kunnen helpen om deze wetenschap aan te tonen. Zo zijn het bezigen van versluierd taalgebruik, de anonimiteit van de klant en de omvang van de geldbedragen duidelijke aanwijzingen van criminele herkomst. Dit bewijst dat verdachte tenminste **had moeten weten** dat het geld afkomstig is uit enig misdrijf.

Jurisprudentieoverzicht Augustus 2015

In dit jurisprudentieoverzicht wordt een selectie van een aantal belangrijke of opvallende uitspraken en arresten besproken. Het gaat om uitspraken die gepubliceerd zijn in augustus 2015.

Rechtbank Amsterdam 24 juni 2015, voorwaardelijke opzet op witwassen: [ECLI:NL:RBAMS:2015:5224](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/ECLI:NL:RBAMS:2015:5224)

Uit een lopend onderzoek naar een groep Colombianen die wordt verdacht van op grote schaal handelen in verdovende middelen en witwassen, is verdachte naar voren gekomen. Hij is een contact van een van de verdachten in het onderzoek naar de Colombianen. Verdachte wordt waargenomen bij het meerdere malen storten van € 40.000,-. Bij een zoeking in zijn huis wordt € 154.050,- aangetroffen en 110 stortingsbewijzen. De vraag is of het geld van enig misdrijf afkomstig is, en of verdachte dit wist of moest vermoeden.

De eerste vraag wordt beantwoord door een legale herkomst uit te sluiten. Er is sprake van een vermoeden van witwassen op basis van de volgende feiten en omstandigheden. De verdachte heeft grote hoeveelheden contant geld in zijn woning voorhanden gehad en grote hoeveelheden contant geld gestort, terwijl er geen legale economische verklaring voor de herkomst van het geld is. De geldbedragen zijn afkomstig van iemand die zich bezighield met het witwassen van geld, volgens informatie van Amerikaanse autoriteiten. De verdachte wordt in verband gebracht met een groep Colombianen, die ervan wordt verdacht op grote schaal verdovende middelen te importeren en te verhandelen, en van het witwassen van grote partijen geld. Bovendien blijkt uit tagesprekken dat verdachte over geld heeft gecommuniceerd aan de hand van versluierd taalgebruik. Dit rechtvaardigt het vermoeden van witwassen en daarom mag van verdachte worden verwacht dat hij een concrete min of meer verifieerbare verklaring geeft over de herkomst van de geldbedragen. De verdachte heeft wisselend verklaard over de herkomst van het gestorte geld. Op zitting verklaart hij dat hij in opdracht van zijn vader het geld voor een vrouw stortte. Uit onderzoek naar de legale inkomsten van zowel de vader als de vrouw blijkt dat zij niet over voldoende legale inkomsten of vermogen beschikte om zulke grote hoeveelheden contant geld te hebben. Met betrekking tot de in de slaapkamer van de verdachte aangetroffen koffer met contant geld heeft hij verklaard dat hij niet wist dat de koffer en het geld er waren. De rechtbank vindt beide verklaringen onaannemelijk en concludeert dat het niet anders kan zijn dan dat het geld uit enig misdrijf afkomstig is.

Vervolgens wordt gekeken of de verdachte dit wist of had moeten weten. De verdachte heeft verklaard dat hij in opdracht van zijn vader het geld stortte voor een persoon die volgens hem een succesvolle zakenvrouw zou zijn. Dit kan hij niet nader onderbouwen en hij heeft hier geen nader onderzoek naar gedaan. Ook heeft hij versluierend over het geld gesproken met zijn vader, waaruit blijkt dat hij wel degelijk van het geld en de locatie daarvan wist. De rechtbank concludeert dat de verdachte door, onder deze omstandigheden, af te zien van het stellen van vragen naar de herkomst van het geld, willens en wetens de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat hij zich schuldig maakte aan witwassen. Oftewel er is sprake van voorwaardelijke opzet op witwassen doordat de verdachte geen vragen heeft gesteld terwijl de situatie daar wel aanleiding toe gaf.

Rechtbank Amsterdam 30 juni 2015, omzetten en verhullen door overmaken naar buitenland: [ECLI:NL:RBAMS:2015:4098](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/ECLI:NL:RBAMS:2015:4098)

De verdachte wordt veroordeeld voor mensenhandel. En daarnaast heeft zij zich schuldig gemaakt aan gewoontewitwassen door geld dat werd verworven met het uitbuiten van de prostituees om te zetten. Dit geld is afkomstig uit eigen misdrijf (de mensenhandel). Maar er is sprake van verhullingshandelingen doordat het geld werd overgemaakt naar andere personen in het buitenland en werd gebruikt voor het huren van ramen en of woningen. Door het geld, dat zij eerst hadden verworven en voorhanden gehad vervolgens op voormelde wijzen om te zetten hebben de verdachte en haar medeverdachte de criminele herkomst ervan verhuld.

De verdediging stelt dat het geld dat verdachte heeft overgemaakt ook afkomstig is uit prostitutie werkzaamheden die de verdachte zelf heeft uitgevoerd. De rechtbank stelt dat dit niet uitmaakt. Vermenging van legaal (door verdachte zelf in de prostitutie verdiend) en illegaal (door uitbuiting verkregen) geld hoeft niet aan bewezenverklaring van witwassen in de weg te staan. Hierbij wordt verwezen naar een uitspraak van de Hoge Raad over vermenging, [ECLI:NL:HR:2010:BN0578](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/ECLI:NL:HR:2010:BN0578).

Rechtbank Den Haag 22 juli 2015, verhullen werkelijke aard en herkomst: [ECLI:NL:RBDHA:2015:8612](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/ECLI:NL:RBDHA:2015:8612)

In deze zaak wordt de verdachte veroordeeld voor diefstal van meer dan €27.000,-. Ook wordt zij veroordeeld voor het witwassen van dit bedrag door het gestolen geld van de benadeelde over te boeken naar de bankrekening van een medeverdachte en het vervolgens op te nemen en deels af te geven. De werkelijke aard en de herkomst van de geldbedragen is daarmee verhuld, stelt de rechtbank. Er is met geld geschoven op een manier die geschikt is het spoor aan de waarneming te onttrekken, zonder dat daarvoor een economische grond bestond. De kwalificatie-uitsluitingsgrond is daarom niet van toepassing. Omdat het geld uit eigen misdrijf afkomstig is, de verdachte heeft het geld zelf gestolen, staat ook de wetenschap van de verdachte vast.

De verdachte heeft daarnaast een bedrag van € 6.767,- gestolen en voorhanden gehad. Dit geld is ook uit eigen misdrijf afkomstig. Maar omdat er met betrekking tot dit geld alleen sprake is van voorhanden hebben is de kwalificatie-uitsluitingsgrond hier wel van toepassing. Er zijn geen verhullingshandelingen verricht. Daarom kan het voorhanden hebben van de € 6.767,- niet gekwalificeerd worden als witwassen.

Van oplichting van de benadeelde met betrekking tot de aankoop van zijn huis wordt de verdachte vrijgesproken. Daardoor wordt zij ook vrijgesproken van het witwassen van de overwaarde van dat huis. Omdat er is vrijgesproken van het gronddelict, heeft de overwaarde geen criminele herkomst en is er dus geen sprake van witwassen.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 25 augustus 2015, verhullen werkelijke aard en vindplaats: [ECLI:NL:RBZWB:2015:5709](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/ECLI:NL:RBZWB:2015:5709)

De verdachte wordt veroordeeld voor het bewerken en aanwezig hebben van hennepplanten. Er wordt op de zolder van de buurman van verdachte (de buurman is zijn zwager) in een tas, verstopt in een doos tussen verschillende andere dozen € 22.630,- gevonden. De verdachte verklaart dat dit zijn geld is maar dat het niet uit misdrijf afkomstig is. De rechtbank stelt dat er een vermoeden van witwassen is, vanwege het verstopten van het geld en het vinden van de hennep. Daarom mag er een verklaring van de verdachte verlangd worden. Op zitting komt de verdachte met een leningsovereenkomst, hij zou het geld lenen om een handel in banden op te zetten. Hij verklaart bij de politie te hebben gezwegen omdat hij in de veronderstelling was dat het zwart geld betrof. De rechtbank acht de verklaring ongeloofwaardig om meerdere redenen. De verdachte heeft niet verzocht om teruggave van het geld, wel van inbeslaggenomen auto's.

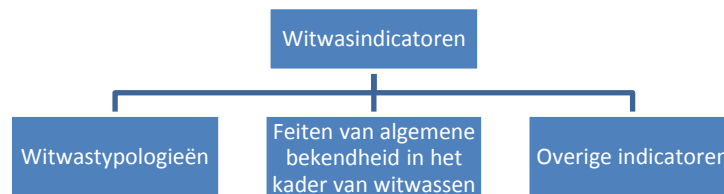

Ook is het vreemd dat hij een schriftelijke overeenkomst van geldlening is aangegaan ten aanzien van een contant geldbedrag waarvan hij in de veronderstelling was dat het zwart geld was. Bovendien verklaart hij dat de bandenhandel in het geheel niet lukt. Het is dan ook vreemd dat hij ondertussen wel het geleende geld op zolder heeft liggen. De rechtbank concludeert dat het niet anders kan zijn dan dat het geld uit eigen misdrijf afkomstig is.

De verdediging stelt dat er geen sprake zou zijn van verhullen. De rechtbank gaat hier niet in mee. Door het geld in een tas en in een doos, tussen andere dozen, op een zolder bij een ander in de woning te plaatsen, is dit aan het zicht onttrokken en kan dit niet anders worden geduid dan als verhullen. Door het geld op die manier te bewaren heeft de verdachte de werkelijke aard en de vindplaats verhuld en is er dus sprake van witwassen.

Witwasindicatoren

Vanwege het belang van de indicatoren, worden de indicatoren die naar voren komen in de jurisprudentie benadrukt. Ook zijn er twee indicatoren uit het recente FATF-rapport over goud opgenomen.

- Het hebben van grote hoeveelheden contant geld in de woning en het storten van grote hoeveelheden contant geld, terwijl er geen legale economische verklaring voor de herkomst van het geld is. [ECLI:NL:RBAMS:2015:5224](#)
- Het negeren van de verplichting tot aangifte van liquide middelen boven een bedrag van 10.000 bij vertrek van de luchthaven Schiphol. [ECLI:NL:RBNHO:2015:7297](#)
- Established customer (including bullion dealers) dramatically increasing his purchase of gold bullion for no apparent reason. [Money Laundering/Terrorist Financing risks vulnerabilities associated with gold](#), FATF juli 2015
 - Bullion is een (Goud)baar
- A previously unknown customer requesting a refiner to turn gold into bullion. [Money Laundering/Terrorist Financing risks vulnerabilities associated with gold](#), FATF juli 2015

Mr. D.F.A. (Dick) Crijns
D. (Duncan) Eikelenboom MBA FFP
Mr. S.A.F.C. (Sophie) de Ridder
Drs. M.C.A. (Marjolein) de Wit
